

SGUs remisshantering

Helena Kjellson

april 2017

SGUs diarie-nr: 21-2925/2016

RR 2017:06

Naturgruset är viktigt både för vatten- och materialförsörjning. Här tydliggörs konflikten vid brytning av naturgrus inom ett vattenskyddsområde.

Foto: Kajsa Bovin

Författare: Helena Kjellson

Ansvarig avdelningschef: Göran Risberg

Sveriges geologiska undersökning

Box 670, 751 28 Uppsala

tel: 018-17 90 00

fax: 018-17 92 10

e-post: sgu@sgu.se

www.sgu.se

Innehåll

Uppdraget	4
Sammanfattning.....	4
Remisshantering på SGU.....	6
Nuläge	6
Plan för att minska antalet besvarade remisser och resursanvändningen	7
Övergripande resonemang per remisskategori	8
Sand-, grus- och bergtäkter	8
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	9
Naturskydd och reservat.....	10
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	10
Grundvattenfrågor	10
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	11
Infrastruktur.....	12
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	12
Översikts- och detaljplaner.....	12
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	13
Forskningsfartyg	13
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	13
Vindkraft	14
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	14
Torvtäkter	14
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	14
Miljöfrågor	14
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	15
Marina frågor	15
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	15
Departementsärenden.....	15
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	15
Gruvverksamhet	15
Konsekvenser och planerade åtgärder.....	16

UPPDRAGET

SGU ska redogöra för hur antalet besvarade remisser och resursanvändningen för att hantera den stora mängden remissärenden ska minskas väsentligt till 2018 och därefter successivt utgöra en mindre del av myndighetens verksamhet. Redovisningen ska belysa olika alternativ av resursprioritering och dess konsekvenser. Arbetet ska genomföras med beaktande av 3 och 6 §§ myndighetsförordningen (2007:515). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 20 april 2017.

SAMMANFATTNING

SGU har under många år använt remissyttranden som ett strategiskt redskap för att bli mer synliga och få upp de geologiska frågorna på bordet i fler samhällsprocesser. Vi har dock på senare tid identifierat att vi utöver våra remissyttranden måste hitta nya vägar för att kunna påverka samhällsprocesserna i ett tidigare skede och därmed få ännu bättre samhällseffekt. Vi behöver bland annat tillhandahålla mer generell vägledning till prövningsmyndigheter och verksamhetsutövare och utveckla vår kurs- och seminarieverksamhet. För att kunna ta ytterligare steg här behöver resurser frigöras och vi delar regeringens uppfattning att mängden remissärenden bör minskas. Nedan sammanfattas våra planerade åtgärder för att minska antalet remisser och resursanvändningen inom remisshanteringen uppdelat per remisskategori. Det bör sägas att de föreslagna prioriteringarna utgör riktlinjer för hur ärendena ska hanteras på SGU. Det kommer även i fortsättningen att vara angeläget för SGU att avge platsspecifika yttranden i vissa principiellt viktiga fall även inom de kategorier där SGU normalt avstår från att ge sådana yttranden.

Tabell 1. Sammanfattning av föreslagna åtgärder.

Kategori	Föreslagna åtgärder
Sand-, grus- och bergtäkter	<p>Naturgrustäkter: Vi avger även fortsättningsvis platsspecifika yttranden.</p> <p>Bergtäkter: Istället för platsspecifika yttranden fokuserar vi på andra kanaler för att tillhandahålla vår expertkunskap. I principiellt viktiga ärenden kan platsspecifika yttranden även fortsättningsvis vara aktuellt.</p> <p>För såväl naturgrus- som bergtäkter utvecklar vi vägledning och planeringsunderlag, genomför informations- och utbildningsinsatser.</p>
Naturskydd	<p>Författningsstyrda remisser, fokus på mineralrättigheter och riksintressen.</p> <p>Generell information på webbplatsen.</p>
Grundvattenfrågor	<p>Vi avger platsspecifika yttranden där det föreligger risk för vattenförsörjningen eller av andra skäl är särskilt viktigt att värna grundvattenskyddet.</p> <p>Kriterier för prioriteringar tas fram.</p> <p>Vi utvecklar vägledning och planeringsunderlag, genomför informations- och utbildningsinsatser.</p>
Infrastruktur	<p>Remissvar angående mindre trafikprojekt och förlängning av nätkoncessioner ersätts med regelbunden kontakt med berörda myndigheter.</p> <p>I stora infrastrukturprojekt avger vi alltjämt platsspecifika yttranden.</p> <p>Kriterier för prioriteringar tas fram.</p>
Översikts- och detaljplaner	<p>Vi utvecklar generell vägledning.</p> <p>Platsspecifika yttranden avges endast i principiellt viktiga ärenden.</p> <p>Vi fortsätter att verka för att kvalitativa materialförsörjningsplaner och vattenförsörjningsplaner tas fram av andra aktörer.</p> <p>Samverkan med Boverket fortgår för att säkerställa att statliga intressen tillvaratas.</p>
Forskningsfartyg	<p>Kontakt tas med Kustbevakningen för att ersätta remissförfarande med regelbundet informationsutbyte.</p>
Vindkraft	<p>Vi avstår från platsspecifika yttranden.</p>
Torvtäkt	<p>Författningsstyra remisser, effektivisering genom att utveckla standardsvar och mallar.</p>
Miljöfrågor	<p>Ärenden av vikt prioriteras.</p> <p>Nya frågeställningar bevakas.</p>
Marina frågor	<p>Remissvar angående mindre muddrings- och dumpningsprojekt kan ersättas med utvecklad generell vägledning och utbildningsinsatser.</p> <p>I stora projekt avger vi alltjämt platsspecifika yttranden.</p> <p>Kriterier för prioriteringar tas fram.</p>
Departementsärenden	<p>Kategorin prioriteras.</p>
Gruvverksamhet	<p>Kategorin prioriteras.</p> <p>Vi fortsätter att utveckla samverkan med andra aktörer.</p>

REMISSHANTERINGEN PÅ SGU

SGU har till uppdrag att tillhandahålla geologisk information för samhällets behov på kort och lång sikt. Myndigheten ska i detta syfte bedriva en behovsstyrd insamling av grundläggande geologisk information och förvalta och utveckla den insamlade information i syfte att göra den tillgänglig och lätt att använda. Genom remissverksamheten tillhandahåller SGU geologisk information i konkreta frågor och tydliggör geologins betydelse i olika delar av samhällsbyggandet. Våra remissyttranden har använts som ett strategiskt redskap för att göra SGU mer synlig och få upp de geologiska frågorna på bordet i fler samhällsprocesser. Vi ser våra remissyttranden som en viktig del av vårt tillhandahållande av geologisk information och ett sätt att föra ut kunskap om och förståelse för geologin och dess betydelse för effekter av och påverkan från planerade verksamheter. Eftersom vi genom remisserna får vetskap om vad avnämaren avser att göra och kan identifiera de behov som finns har vi väldigt goda möjligheter att presentera informationen på ett lättillgängligt sätt. Genom våra remissyttranden verkar vi för ett hållbart nyttjande av mineralresurser, för miljö kvalitetsmålen och för ett hållbart samhällsbyggande. På miljömålssidan har vi jobbat långsiktigt med tydliga budskap i våra remissyttranden och vi kan se att våra synpunkter fått genomslag vad gäller till exempel naturgrustäcker, materialförsörjningsplaner och vattenskyddsområden – frågor som är avgörande för att uppnå miljö kvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet*. Vi kan se att våra yttranden i allt större utsträckning efterfrågas; SGU har blivit en naturlig samrådspartner. Samtidigt kommer remisser många gånger till SGU i ett relativt sent skede i planerings- eller tillståndprocessen och det kan vara svårt att då ändra inriktning. Vi har därför identifierat att vi utöver våra remissyttranden måste hitta nya vägar för att kunna påverka i ett tidigare skede och därmed få ännu bättre genomslagskraft. Under senare år har vi därför påbörjat ett arbete med att tillhandahålla mer generell vägledning via vår webbplats samt att utveckla vår kurs- och seminarieverksamhet. För att kunna ta ytterligare steg behöver resurser frigöras och vi delar regeringens uppfattning att mängden remissärenden bör minskas och därför har också ett prioriteringsarbete med denna målsättning initierats. Om vi på ett framgångsrikt sätt kan tillhandahålla relevant information och stöd i ett tidigare skede bör också behovet av våra yttranden minska samtidigt som effekterna i samhället blir positiva.

NULÄGE

Antalet remisser som SGU hanterar har under de senaste tio åren ökat relativt mycket. 2006 hanterades 325 remisser och 2016 hanterades 1 188. Remisshanteringen upptar dock fortfarande en mindre del av myndighetens verksamhet. Under 2016 kostade remisshanteringen 6 030 tkr. 2016 uppgick SGUs intäkter av anslag 24 1:8 till 194 977 tkr. Detta innebär att remisshanteringen 2016 stod för ca 3 procent av anslaget 24 1:8. I detta sammanhang är det också relevant att lyfta fram att det i SGUs statistik över remissärenden i dagsläget inte är möjligt att skilja ut i vilka eller hur många remisser vi lämnat ett platsspecifikt yttrande, hänvisat till generell information på vår webbplats eller meddelat att vi avstått från att yttra oss. Det bör även noteras att kostnaden per ärende har sjunkit de senaste åren. Detta kan förklaras av ökad effektivitet inom remisshanteringen, men också med att ett växande antal remisser besvaras relativt omedelbart med ett meddelande om att vi avstår från att yttra oss eller med en hänvisning till vår webbplats.

SGU avser att under 2017 komplettera vårt diarium eller remisshanteringssystem med en funktion som möjliggör uppföljning av remisser som inte besvaras med ett platsspecifikt yttrande.

Tabell 2. Antal remisser 2016.

Naturskydd och reservat	310
Infrastruktur (vägar, järnvägar, ledningar och rör mm.)	232
Sand-, grus- och bergtäkter	194
Grundvattenfrågor	132
Översikts- och detaljplaner	95
Forskningsfartyg	54
Miljöfrågor	35
Departementsärenden	31
Torvtäkter	31
Marina frågor	25
Vindkraft	22
Övriga	22
Gruvverksamhet	5
Totalt	1 188

Tabell 3. Kostnader för remisshantering (kr).

År	Totalt	kr/remiss
2016	6 030 000	5 075 kr/st
2015	5 810 000	5 405 kr/st
2014	6 289 000	6 359 kr/st
2013	6 775 000	7 545 kr/st

PLAN FÖR ATT MINSKA ANTALET BESVARADE REMISSER OCH RESURSANVÄNDNINGEN

SGU har inte direkt rådighet över hur många remisser vi får in. Vi kan däremot styra i hur många vi avger plats- eller ärendespecifika yttranden. För att minska antalet besvarade remisser krävs ett omfattande prioriteringsarbete. Konsekvenserna av våra prioriteringar behöver studeras och prioriteringarna i sig behöver förankras internt och kommuniceras externt. Detta arbete har påbörjats och övergripande resonemang per remisskategori finns nedan. Prioriteringarna kommer allt eftersom att implementeras och alternativa informationsinsatser genomförs för att successivt minska antalet remissyttranden.

Som ett första led i att närmare analysera konsekvenserna av möjliga prioriteringar har vi skickat ut en enkät till handläggare som på länsstyrelsenivå arbetar med frågor kring materialtäkter eller vattenskyddsområden (se bilaga 1). Totalt 30 svar inkom från 19 län. Av svaren kan slutsatsen dras att SGUs yttranden är uppskattade och utgör viktiga beslutsunderlag. Det kan även skönjas att geologisk kompetens inte är högt prioriterad på länsstyrelserna. Detta stämmer väl överens med den bild SGU har sedan tidigare. Detta innebär att SGUs yttranden, bland annat i täkt- och vattenskyddsområdesärenden, är mycket viktiga. Det kan samtidigt finnas skäl att fundera på om länsstyrelserna skulle vara mer benägna att bygga upp egen kompetens på till exempel grundvattenområdet om SGU inte bidrog med denna kompetens genom sina remissyttranden. Det skulle

mot denna bakgrund vara önskvärt med tydlighet från vår uppdragsgivare om hur långt SGUs uppdrag sträcker sig i dessa delar. Ska SGU bistå andra myndigheter med platsspecifika yttranden i ärenden som rör grundvattenpåverkan och vilken kompetens kan man förvänta sig ska finnas på varje länsstyrelse? Frågan aktualiseras även i och med de förslag som läggs fram i dricksvattenutredningen och SGU har i sitt yttrande rörande denna lyft just frågan om länsstyrelsernas kompetensförsörjning och prioriteringar.

I de fall SGU kommer att avstå från att yttra sig i remissärenden behöver alternativa kanaler för att föra fram vår expertkunskap utvecklas eller skapas. Detta innebär bland annat att vi kommer att utveckla våra vägledningar, vår kurs- och seminarieverksamhet och vår samverkan med andra myndigheter. Vi bedömer att detta ger oss möjlighet att få in geologiska frågeställningar tidigare i planerings- och tillståndprocesserna och att det kommer att öka vårt genomslag.

SGU behöver också arbeta vidare med att effektivisera hanteringen av inkomna remisser. Detta rör såväl verktyg och arbetssätt som organisatoriska frågeställningar. SGU har under senare år gjort en rad förändringar inom remisshanteringen i syfte att öka effektiviteten. Hanteringen har decentraliserats vilket möjliggjort mer verksamhetsnära avvägningar om relevans och innehåll. Vidare har ett centralt remisshanteringssystem införskaffats. Det finns emellertid fortfarande mycket kvar att göra och detta arbete kommer att fortsätta.

Frågan om hur mycket tid som är rimlig att lägga på en viss typ av remiss aktualiseras också inom ramen för detta uppdrag. Närmare riktlinjer för detta bör ställas upp. Vi kommer framöver att avstå från ett större antal remisser än idag. Detta föranleder frågor kring vem som bedömer vilka remisser vi ska svara på och hur ärendena flödar genom organisationen. SGU kommer att arbeta vidare med dessa frågor.

ÖVERGRIPANDE RESONEMANG PER REMISSKATEGORI

Sand-, grus- och bergtäkter

SGU uppfattar att våra yttranden är värdefulla för mottagaren och att man fäster stor vikt vid dem. Det är något som frekvent framförs av både myndigheter och branscher. Kunskapsnivån hos dessa aktörer är låg i ett antal frågor som utgör väsentliga faktorer för en god mark- och vattenanvändning. Vår bedömning är att våra yttranden har haft betydelse bland annat för naturvärden, hushållning med naturresurser, miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* samt klimatpåverkan och därigenom bidragit till en god mark- och vattenanvändning. Inom ramen för vår remissverksamhet har SGU mycket aktivt verkat för en minskad användning av naturgrus genom att avstyrka många nya naturgrustäkter, men också genom att föra fram vikten av bergtäkter där materialet är sådant att det kan ersätta naturgrus. Tillgång till material är en förutsättning för det ökade byggandet och för infrastruktursatsningar.

Under senare år har SGU arbetat fram webbaserat stöd för verksamhetsutövare och tillståndsmyndigheter i form av generella ställningstaganden och checklistor (se sgu.se under fliken Samhällsplanering och rubriken Bergmaterial för byggande). I och med detta slutade vi vid halvårsskiftet 2015 att ge platsspecifika yttranden i samrådsskedet och har istället fokuserat på ansökningsskedet. Så som redovisades i årsredovisningen för 2015 hade detta effekten att den totala handläggningstiden för täktremisser under andra halvan av 2015 minskade med cirka 30 procent jämfört med första halvåret.

För att belysa konsekvenserna av SGUs yttranden i frågor som rör sand-, grus- och bergtäkter skickade SGU inom ramen för detta regeringsuppdrag ut en kort enkät till länsstyrelserna. Av täkthandläggarnas svar framgår bland annat följande: 70 procent bedömer att konsekvenserna skulle bli stora eller väsentliga för samhället om SGU inte yttrade sig i täktärenden. 59 procent anser att SGUs yttrande till stor eller mycket stor del bidrar till handläggningens effektivitet.

Bland fritextsvaren om vad konsekvenserna skulle bli om SGU slutar svara på täktremisser anges bland annat:

- att det blir svårt att bedöma täkternas påverkan på grundvatten,
- att man får ett sämre beslutsunderlag,
- att det blir fler gissningar om hur brytning av berg skulle kunna påverka till exempel grundvattennivåerna,
- att det finns risk för att tillstånd till grustäkter ges för att länsstyrelsen inte har tillgång till samma underlag eller kompetens som SGU har, samt
- att det skulle motverka uppfyllandet av naturgrusmålet.

På frågan om hur man bedömer att den egna organisationen skulle klara sitt uppdrag utan SGUs yttranden framkom bland annat:

- att länsstyrelsen saknar spetskompetensen när det gäller speciellt geologi och grundvattenfrågor som berör täkter och att den kompetensen istället finns hos SGU,
- att det skulle bli stressigare för handläggare och att det som handläggare inte går att vara expert på alla områden, samt
- att länsstyrelsen skulle bli tvingade att hantera frågan, men att regelrätt kompetens saknas och att det är hård belastning på den kompetens som finns.

Konsekvenser och planerade åtgärder

Inom remisskategorin sand-, grus- och bergtäkter har SGU övervägt att helt avstå från att avge platsspecifika yttranden. Detta skulle frigöra resurser hos SGU, men riskerar samtidigt att försämma beslutsunderlaget hos miljöprövningsdelegationerna vid länsstyrelserna. Att avstå från att avge platsspecifika yttranden innebär dessutom en risk för längre handläggningstider i täktärenden hos länsstyrelserna. För SGUs del skulle det innebära att vår insyn och förståelse för vad som pågår i samhället minskar och att organisationen därmed riskerar att få en sämre förståelse för vilket stöd och underlag som behövs från SGU. Risken är också att enskilda medarbetare på SGU i allt större utsträckning blir kontaktade direkt via e-post och telefon, vilket skulle kunna leda till mindre säkra bedömningar kring påverkan på grundvattnet.

Flera länsstyrelser har i den ovan nämnda enkäten lyft fram generell vägledning som ett alternativ till remissyttranden och vi tror att detta i kombination med utbildningsinsatser i många fall skulle kunna vara ett sätt att föra in våra frågor i ett tidigare skede i processen. Vägledningmaterialet bör då göras mer detaljerat och med ett mer konkret stöd för avvägningar och resonemang i svårare frågor. Det planeringsunderlag som SGU tillhandahåller kan också utvecklas och informations- och utbildningsinsatser bör sättas in för att utveckla frågeställningarna och säkerställa att SGUs information och vägledning förblir aktuell.

SGU ser emellertid att remisser gällande naturgrustäkter har en särställning och att våra remissyttranden är en så pass viktigt och effektivt verktyg för att uppnå miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* att vi även fortsättningsvis kommer att prioritera dessa. Vad gäller bergtäkter bör dock huvudinriktningen vara att föra ut vår expertkunskap genom andra kanaler, såsom

vägledning och utbildningsinsatser, för att påverka i ett tidigare skede på ett för myndigheten och samhället mer effektivt sätt. Även om huvudinriktningen är att vi avstår från platsspecifika yttranden i dessa ärenden kan det även i fortsättningen förekomma vissa principiellt viktiga fall där det är motiverat med platsspecifika yttranden.

Naturskydd och reservat

Enligt 25a § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska en myndighet eller kommun innan den beslutar om bildande, ändring eller upphävande av ett områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken samråda med SGU ifall beslutet rör grundvatten och det inte är uppenbart att ärendet saknar betydelse för SGU. Enligt 25b § samma förordning ska en myndighet eller kommun innan den beslutar om bildande, ändring eller upphävande av ett naturreservat, kulturresevat, naturminne eller vattenskyddsområde samråda med SGU om det inte är uppenbart att ärendet saknar betydelse för SGU.

Av 25a § framgår tydligt att SGU ska bevaka grundvattenfrågor i ärenden som gäller alla typer av områdesskydd. När det specifikt gäller naturreservat, kulturresevat, naturminnen eller vattenskyddsområden finns inte angivet vilka intressen SGU ska bevaka. SGU har tolkat det så att det är mineralintressen, i form av riksintressen och mineralrättigheter enligt minerallagen, samt geologiska naturvärden som ska bevakas utöver grundvattenintresset.

Konsekvenser och planerade åtgärder

Remisser avseende naturskydd och reservat är så kallade författningsstyrda remisser. Här har lagstiftaren bedömt att SGUs kompetens ska tas tillvara genom ett remissförfarande. Såväl grundvatten som geologiska naturvärden får normalt ett skydd genom områdesskyddet och SGU kan därmed konstatera att det framför allt är frågan om ifall områdesskyddet eller reservatet förhindrar ett hållbart nyttjande av mineraltillgångar som bör bevakas. SGU kommer därför att fokusera på dessa frågor vid granskning av inkommande remisser om områdesskydd och reservat. I vissa frågor, såsom grundvattenberoende ekosystem av betydelse för Natura 2000-områden och dess bevarandeplaner, har SGU generell information som kommer att tillgängliggöras på andra sätt än genom remissytranden, till exempel via vår webbplats.

Grundvattenfrågor

Inom kategorin grundvattenfrågor återfinns en rad olika frågeställningar. Vanligast förekommande är remisser rörande vattenskyddsområden, vattenuttag samt bortledning av grundvatten.

SGU uppfattar att våra yttranden är värdefulla för mottagaren och att SGUs kompetens inom grundvattenområdet är unik och uppskattad. Våra yttranden har haft betydelse för bland annat miljömålsarbetet, främst *Grundvatten av god kvalitet*, för naturresurshushållning och klimatanpassning.

Under senare år har SGU arbetat fram ett webbaserat stöd för verksamhetsutövare och tillståndsmyndigheter (se sgu.se under fliken Grundvatten och rubriken Vattenskyddsområden). Här finns ställningstaganden och checklistor för ärenden rörande vattentäkter, vattenförsörjningsplaner och vattenskyddsområden.

Vad gäller ärenden avseende grundvattenuttag (bortledning) är det i allmänhet mark- och miljödomstolen som inkommer med remisser. Remisser kan även inkomma i ett utökat

samrådsskede. Här granskar SGU underlaget utifrån om grundvattenbortledningen är långsiktigt hållbar för grundvattenresursen och om bortledningen riskerar att medföra skada på omkringliggande enskilda eller allmänna intressen. Underlag från ansökningar om grundvattenbortledning kan dessutom innehålla viktig information som kan användas i andra sammanhang på SGU, bland annat i miljömålsarbetet och i kartläggning av grundvattenresurser.

Vad gäller våra yttranden i frågor rörande vattenskyddsområden granskar SGU bland annat det tekniska underlagets utformning, om tillräckliga undersökningar har utförts och om de avgränsningar och zonindelningar som föreslagits i ärendet är geologiskt relevanta. För att belysa konsekvenserna av att inte längre lämna platsspecifika yttranden i dessa ärenden skickade SGU ut en kort enkät till länsstyrelserna. Av vattenskyddsområdeshandläggarnas svar framgår bland annat följande: 73 procent bedömer att konsekvenserna skulle bli stora eller väsentliga för samhället om SGU inte yttrade sig i ärenden rörande vattenskyddsområden. 73 procent anser att SGUs yttrande till stor eller mycket stor del bidrar till handläggningens effektivitet.

Bland fritextsvaren om vad konsekvenserna skulle bli om SGU slutar svara på remisser rörande vattenskyddsområden anges bland annat:

- att detta skulle leda till ett sämre beslutsunderlag,
- att risken finns att områdesgränser för vattenskyddsområden blir felaktiga,
- att diskussioner om avgränsning drar ut på tiden,
- att risken ökar att länsstyrelsen missar fel eller svagheter i underlaget eftersom de saknar hydrogeologisk expertis,
- att dricksvattenskyddet inte är anpassat till lokala förhållanden,
- att det blir mycket svårare att bibehålla kvalitet i besluten, samt
- att man i värsta fall får en dricksvattentäkt med ett otillräckligt skydd.

På frågan om hur man bedömer att den egna organisationen skulle klara sitt uppdrag utan SGUs yttranden framkom bland annat:

- att man tror att man skulle klara sitt uppdrag dåligt eftersom resurser inte tidigare varit avsatta till arbete med vattenskyddsområde, samt
- att man skulle klara av det, men inte skulle få samma kvalitet på besluten.

Vissa uppfattar just denna fråga som svår eller anger att det råder delade meningar i frågan på den egna länsstyrelsen.

Konsekvenser och planerade åtgärder

Att inom remisskategorin grundvattenfrågor avstå från att avge platsspecifika yttranden riskerar att leda till längre handläggningstider hos länsstyrelser och kommuner vid framtagandet av vattenskyddsområden och sämre kvalitet i beslut om skyddsområden. Det skulle även innebära att SGUs insyn och förståelse för vad som pågår i samhället minskar och organisationen riskerar därmed att få en sämre förståelse för vilket stöd och underlag som behövs från SGU. Risken är också att enskild medarbetare i allt större utsträckning blir kontaktade direkt via e-post och telefon, vilket i större utsträckning innebär uppbrutna arbetsdagar och mer osäkra bedömningar.

Inom denna remisskategori bedömer SGU ändå att det är aktuellt att endast ge platsspecifika yttranden i vissa fall. I områden där det finns risk för att vattenförsörjningen äventyras – om man beaktar till exempel grundvattenförekomstens karakteristika, påverkanstrycket, befolkningstätheten och tillgången på alternativa vattenresurser – bör SGU även fortsättningsvis besvara

remisser med platsspecifika yttranden. Tydliga kriterier för vilka remisser som ska besvaras kommer att tas fram.

Flera länsstyrelser har i den ovan nämnda enkäten lyft fram generell vägledning som ett alternativ till remissyttranden och vi tror att detta i kombination med utbildningsinsatser i många fall skulle kunna ersätta remissyttranden, även om det innebär att ansvaret för att beakta de geologiska förhållandena på platsen överlämnas åt den prövande myndigheten. Det vägledningsmaterial som redan finns bör göras mer detaljerat och med ett mer konkret stöd för avvägningar och resonemang i svårare frågor. Det planeringsunderlag som SGU tillhandahåller kan utvecklas och informations- och utbildningsinsatser sättas in för att utbilda länsstyrelsernas handläggare, utveckla frågeställningarna och säkerställa att SGUs information och vägledning förblir aktuell.

Infrastruktur

Inom kategorin infrastruktur återfinns frågor rörande en rad olika typer av infrastrukturprojekt med olika omfattning och olika stor påverkan på miljön. Frågeställningarna varierar och det gör även betydelsen av våra yttranden. SGU uppfattar att vi många gånger tillför ett perspektiv som få andra kan bidra med och att vi i vissa typer av ärenden har synpunkter som är helt avgörande för projektet. Detta gäller både påverkan på miljön och projektets kostnader eftersom verksamhetsutövaren tack vare våra synpunkter kan undvika kostsamma misstag. Mot denna bakgrund identifierar SGU bland annat stora infrastrukturprojekt för framför allt väg och järnväg som viktiga remisser.

Konsekvenser och planerade åtgärder

SGU bedömer att det finns ett antal infrastrukturemmissioner där vi kan avstå från att yttra oss utan att det har några större konsekvenser vare sig för samhället eller SGU. Det rör sig framför allt om förlängning av nätkoncessioner och mindre trafikprojekt. Kontakter med berörda myndigheter (framför allt Energimarknadsinspektionen och Trafikverket) kommer att tas under 2017 rörande detta.

När det gäller de stora infrastrukturprojekten bedömer SGU det som mycket viktigt att vi även fortsättningsvis avger platsspecifika yttranden och att detta är samhällsekonomiskt försvarbart. Närmare riktlinjer för vilka infrastrukturprojekt som ska anses vara stora kommer att tas fram. Här är samverkan med Trafikverket avgörande för att uppnå önskade samhällseffekter.

Översikts- och detaljplaner

Enligt plan och byggförordningen (2011:338) ska länsstyrelsen under samråd om ett förslag att anta, ändra eller upphäva en regionplan, en översiktsplan, en detaljplan eller områdesbestämmelser på lämpligt sätt hålla andra berörda statliga myndigheter underrättade om planarbetet. Detta sker idag framför allt genom remisser.

SGU har parallellt med detta regeringsuppdrag låtit genomföra en kvantitativ och kvalitativ undersökning kring SGUs yttranden i översiktsplaneringen. Syftet med undersökningen var att tydliggöra hur kommunerna upplever samverkan med SGU samt hur denna kan förbättras. Ett urval av kommuner som nyligen tagit fram en ny översiktsplan eller för närvarande håller på att upprätta en ny översiktsplan tillfrågades. Av undersökningen framkom att SGUs yttranden har begränsad påverkan på processen som helhet. Detta beror i första hand på att SGUs yttrande är ett

bland många från olika myndighetsinstanser. Yttrandet kommer in i samrådsskedet, vilket är sent i processen.

SGUs yttranden uppfattas som koncisa, sakliga och faktabaserade. Många kommuner efterfrågar i större utsträckning personliga möten och presentationer av SGUs tjänster, utredningar och verktyg.

Konsekvenser och planerade åtgärder

Sedan ett par år tillbaka svarar SGU i huvudsak bara på remisser i ärenden som rör översiktsplaner där länsstyrelsen företräder de statliga intressena. Vi avstår generellt från att yttra oss när det gäller detaljplaner. Våra yttranden fokuseras i huvudsak till frågor om riksintressen, mellan-kommunala frågor som materialförsörjning, hälsa och säkerhet (framför allt radon) samt miljökvalitetsnormer för grundvatten.

SGU bedömer att vårt underlag för översiktsplaneringen skulle kunna tillhandahållas mer generellt, istället för platsspecifikt. SGU prioriterar att svara på remisser rörande områden där det finns tydliga konflikter mellan stadsbyggnad och riksintressen av värdefulla ämnen och material eller vattenförsörjning. I vissa kommuner är dessa intressekonflikter stora och SGUs roll många gånger avgörande. Även med ett mer utvecklat generellt planeringsunderlag ser vi att det finns vissa planer som vi alltså behöver ge platsspecifika yttranden över, dels för att bevaka våra riksintressen, dels uppmärksamma betydelsen av grundvatten av god kvalitet och vilka risker vissa verksamheter kan utgöra mot detta. Huvudinriktningen kommer emellertid att vara att tillhandahålla vår expertkunskap genom andra kanaler. Våra checklistor kommer att utvecklas och kontakter med Boverket upprätthållas för att bevaka de statliga intressena. SGU bedömer att frågor om materialförsörjning och vattenförsörjning är centrala och vi kommer att fortsätta att aktivt verka för att materialförsörjningsplaner och vattenförsörjningsplaner av god kvalitet tas fram samt att tillhandahålla vägledning och underlagsmaterial i dessa frågor.

Forskningsfartyg

SGU får remisser som rör utländska forskningsfartygs verksamhet i svensk ekonomisk zon och på svenskt territorium. Remisserna kommer från Kustbevakningen och SGU har mycket sällan några synpunkter att framföra. Vi bevakar att verksamheten inte är tillståndspliktig enligt kontinentalsockellagen, uppmärksammar de nationella miljöövervakningsstationerna samt ber vid enstaka tillfällen att få ta del av resultaten av forskningsverksamheten.

Konsekvenser och planerade åtgärder

Då dessa remisser kommer från en och samma myndighet och samma organisatoriska del av denna bör den information vi förmedlar genom remissyttranden istället kunna förmedlas på annat sätt, till exempel genom årliga genomgångar med Kustbevakningen. SGU avser att påbörja en dialog med Kustbevakningen för att komma överens om den framtida hanteringen av dessa frågor. Förutsatt att en överenskommelse kan nås med Kustbevakningen förväntas denna del av remiss-hanteringen kunna upphöra utan negativa konsekvenser för någon av parterna.

Vindkraft

Antalet remisser rörande vindkraft har sjunkit stadigt de senaste åren. Utbygganden av vindkraft har klingat av och vi ser samtidigt att de projektörer som är verksamma idag har blivit bra på att ta hänsyn till de frågeställningar som SGU vanligen tar upp i dessa ärenden. SGU kan därmed se att våra yttranden har haft en positiv effekt i samhället.

Konsekvenser och planerade åtgärder

SGU bedömer att vi bör kunna avstå från yttranden i ärenden som rör vindkraft och att detta kan ske utan att några negativa effekter förväntas uppstå i samhället eller för myndigheten.

Torvtäkter

Enligt 20i § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska yttrande inhämtas från SGU i ärenden som rör torvtäkter. Remisser rörande torvtäkter reglerades tidigare i lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, enligt vilken länsstyrelsen skulle samråda med SGU innan undersöknings- eller bearbetningskoncession meddelades. Lagen om vissa torvfyndigheter är dock sedan den 1 januari 2017 upphävd och nu prövas alla torvtäkter enligt reglerna i miljöbalken. Samrådsplikten har i och med upphävandet utökats till att avse samtliga torvtäkter, inte bara energitorv.

Ur SGUs perspektiv finns många likheter mellan remisser rörande torvtäkter och remisser om sand-, grus- och bergtäkter. Vad som sägs om dessa remisser i avsnittet ovan gäller därför i mångt och mycket även remisserna om torvtäkter. Den enkät som skickats ut till länsstyrelsernas täkt-handläggare avsåg även ärenden om torvtäkter.

Konsekvenser och planerade åtgärder

Remisser avseende torvtäkter är så kallade författningsstyrda remisser. Här har lagstiftaren bedömt att SGUs kompetens ska tas tillvara genom ett remissförfarande och vi har inte möjlighet att sluta svara på dessa. Det samarbete vi idag har med länsstyrelsens täkthandläggare bör emellertid fortgå och remisshandlingen effektiviseras till exempel med hjälp av standardiserade svar och mallar.

Miljöfrågor

I kategorin miljöfrågor återfinns en rad olika frågeställningar från framför allt mark- och miljödomstolen. I huvudsak handlar frågeställningarna om miljöfarliga verksamheter. Frågor om verksamheter på eller rörande förorenad mark är vanligt förekommande och här avstår vi ofta från att yttra oss eftersom vi själva agerar verksamhetsutövare i liknande frågor. Remisskategorin är relativt liten, men ärendena kan både vara viktiga på grund av att den ansökta verksamheten har stor miljöpåverkan och för att SGU får information om nya frågeställningar och nya metoder och tekniker. SGU prioriterar dock redan idag relativt hårt inom denna kategori och yttrar sig endast om ärendet är av principiell betydelse eller på annat sätt är av särskild vikt.

Ett exempel på en ny frågeställning som SGU noterat dyker upp allt oftare är hantering av externa massor (sand, grus, berg eller jord från andra platser). I dessa fall rör sig ofta om en ansökan om täktverksamhet eller ansökan om villkorsförändring för att kunna ta emot och förädla eller sälja massor som omhändertagits i andra entreprenader. I vissa fall rör det sig om villkor för den slutliga efterbehandlingen av täkten. Gränsdragningarna är ofta svåra kring vad som är tillräckligt rena massor, hur sårbar miljö täkten utgör, om mottagningskontrollen är tillräckligt omfattande för

att garantera önskad kvalitet, var gränsen går mellan deponering, återanvändning och slutlig efterbehandling. SGU kommer att gå vidare och utreda denna fråga, både hur samverkan ska se ut mot andra myndigheter och hur vi ska uppdatera våra vägledningar utifrån detta.

På liknande sätt kan man förvänta sig att nya frågeställningar kan dyka upp rörande andra miljöfarliga verksamheter och det är därför värdefullt att större miljöfarliga verksamheter remitteras till SGU, även om vi inte svarar på allt.

Konsekvenser och planerade åtgärder

SGU kommer att fortsätta prioritera de viktigaste remisserna inom denna kategori samt bevaka nya frågeställningar som dyker upp rörande miljöfarliga verksamheter.

Marina frågor

Inom kategorin marina frågor återfinns en rad olika frågeställningar. Vanligt förekommande är frågor om muddring och dumpning av muddermassor samt frågor rörande infrastruktur till havs, såsom hamnar och farleder. Projekten i fråga varierar i storlek och miljöpåverkan och därmed varierar även betydelsen av våra yttranden.

Konsekvenser och planerade åtgärder

SGU bedömer att små muddringsarbeten helt bör kunna hanteras av berörd länsstyrelse, medan SGUs kompetens kan vara avgörande vid större ingrepp på havsbotten. Det finns därmed anledning att fortsätta ge platsspecifika yttranden i större ärenden. Närmare kriterier för vilka ärenden som ska prioriteras kommer att tas fram. Vägledning och utbildningsverksamhet bör utvecklas för att säkerställa att de geologiska förutsättningarna beaktas i tillräcklig utsträckning även i de mindre projekten och att verksamhetsutövare tidigt kan inrikta sig på lämpliga platser och metoder oavsett projektets storlek.

Departementsärenden

SGU svarar varje år på relativt många remisser som kommer från något av departementen i regeringskansliet. Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på dessa remisser som ofta är omfattande och har stor betydelse. Remisserna är mycket tidskrävande och bedöms stå för en relativt stor del av kostnaderna för remisshanteringen. Dessutom har dessa remisser hårt styrda tidsramar och strikta sluttider, vilket innebär att de periodvis kan ta stora resurser i anspråk.

Konsekvenser och planerade åtgärder

Remisser från regeringskansliet är prioriterade och borgar för att geologiska frågeställningar och frågor om hållbart nyttjande av mineralresurser beaktas vid framtagande av olika styrmedel. I och med att tid frigörs eftersom vissa andra remisser prioriteras ner kan en hög kvalitet i dessa yttranden säkerställas.

Gruvverksamhet

SGU får i dagsläget inte särskilt många remisser per år som rör gruvverksamhet. SGU ser dock de som kommer in som mycket viktiga och för en dialog med andra berörda, till exempel myndigheter, för att påminna om att det kan finnas flera faser i en gruvetablering som ofta missas helt, exempelvis provbrytning m.m., allt för att försäkra oss om att våra yttranden inhämtas när så är lämpligt. Vår erfarenhet är att så inte alltid sker.

Dessa remisser är viktiga både för vårt näringspolitiska uppdrag, men också för vårt arbete med grundvattenfrågor och för vår trovärdighet som myndighet med ansvar för dessa två frågor som ofta kan uppfattas vara i konflikt med varandra.

Konsekvenser och planerade åtgärder

SGU bedömer att våra yttranden i dessa frågor bidrar till ett hållbart nyttjande av landets mineralresurser och till en god hushållning av våra naturresurser, inklusive grundvatten. Även om antalet remisser i denna kategori skulle öka torde det fortfarande röra sig om en hanterbar mängd, eftersom vi inte har särskilt många gruvor vare sig i drift eller i uppstartskele, och kostnaderna för denna remisshantering är i sammanhanget försvarbara. Vi kommer således även fortsatt att arbeta för att våra yttranden inhämtas när så är relevant.

Bilaga 1. Svar från enkät till länsstyrelserna.

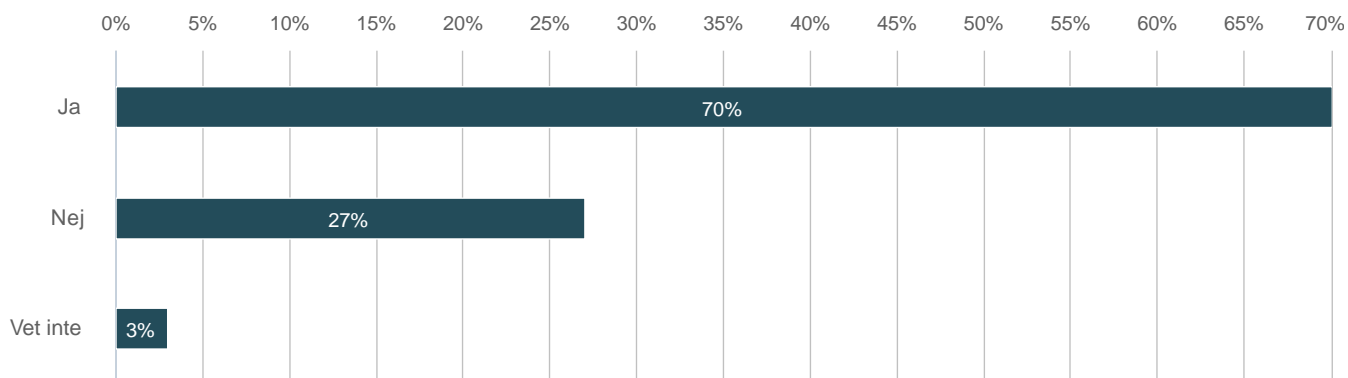
1. Vilken länsstyrelse representerar du?

Antal svarande: 30

Svar
Dalarna
Västerbotten
Västerbotten
Örebro
Länsstyrelsen Jämtlands län
Västra Götalands län
Västmanland
Norrbottn
Gävleborg
Länsstyrelsen i Jönköping
Uppsala
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Stockholm
Södermanland Denna typ av frågor bör remiteras, enkät ingen ersättning
Gävleborg
Kalmar
Värmland
Halland
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Västernorrland
Länsstyrelsen Gotland, VSO sidan.
Blekinge
Blekinge länsstyrelse
Kalmar
Jämtlands län
Jämtlands län
Länsstyrelsen Gotland, Täckhandläggare
Skåne
Länsstyrelsen Skåne

2. Har ni tillgång till geologisk kompetens på arbetsplatsen?

Antal svarande: 30

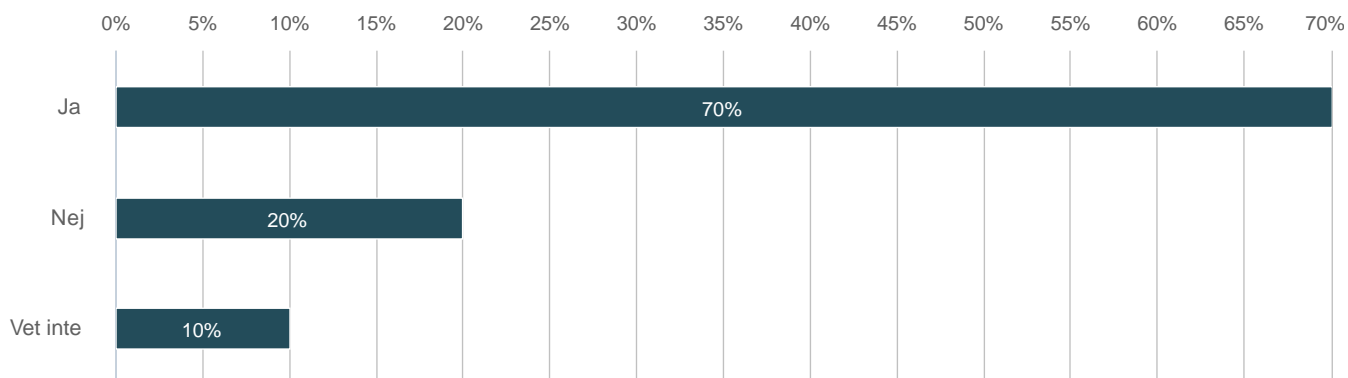

	n	Procent
Ja	21	70%
Nej	8	26,67%
Vet inte	1	3,33%

Medelvärde
1,33

3. Har ni tillgång till grundvattenkompetens på arbetsplatsen?

Antal svarande: 30

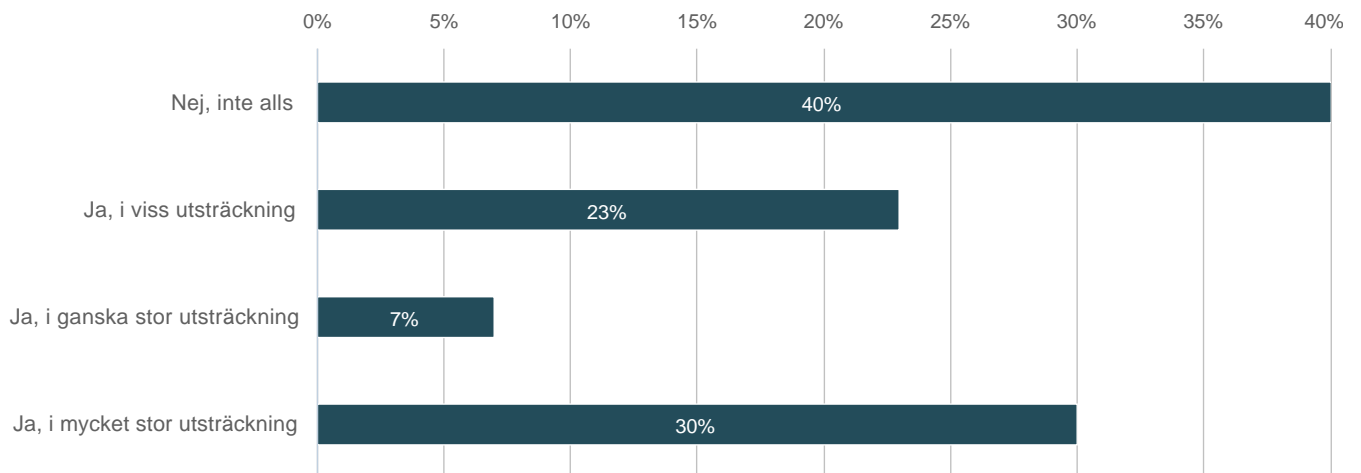

	n	Procent
Ja	21	70%
Nej	6	20%
Vet inte	3	10%

Medelvärde
1,4

4. Har du skickat remisser till SGU som berör grus-, berg- eller torvtäkter?

Antal svarande: 30

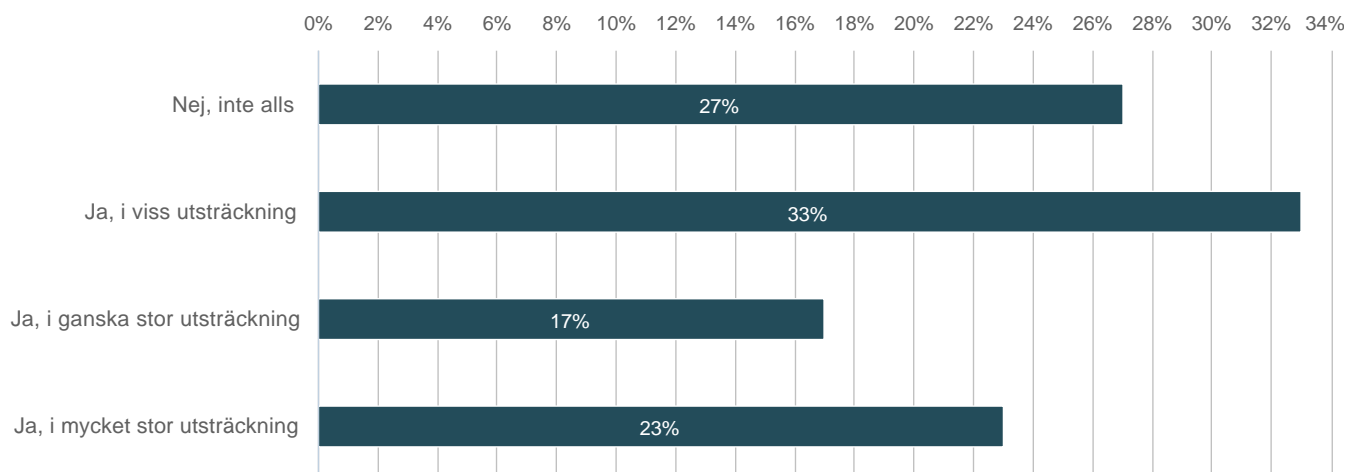
	n	Procent
Nej, inte alls	12	40%
Ja, i viss utsträckning	7	23,33%
Ja, i ganska stor utsträckning	2	6,67%
Ja, i mycket stor utsträckning	9	30%

Medelvärde

2,27

5. Har du skickat remisser till SGU som berör vattenskyddsområden?

Antal svarande: 30

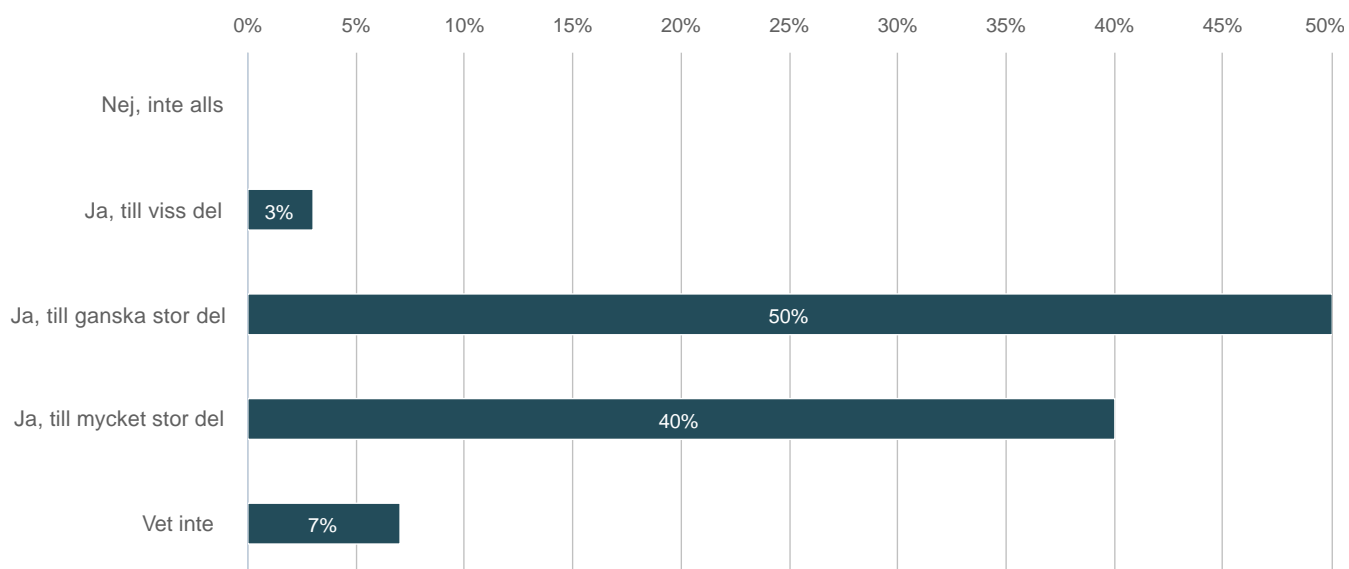
	n	Procent
Nej, inte alls	8	26,67%
Ja, i viss utsträckning	10	33,33%
Ja, i ganska stor utsträckning	5	16,67%
Ja, i mycket stor utsträckning	7	23,33%

Medelvärde

2,37

6. Var informationen i SGUs yttrande enkel att ta till sig?

Antal svarande: 30

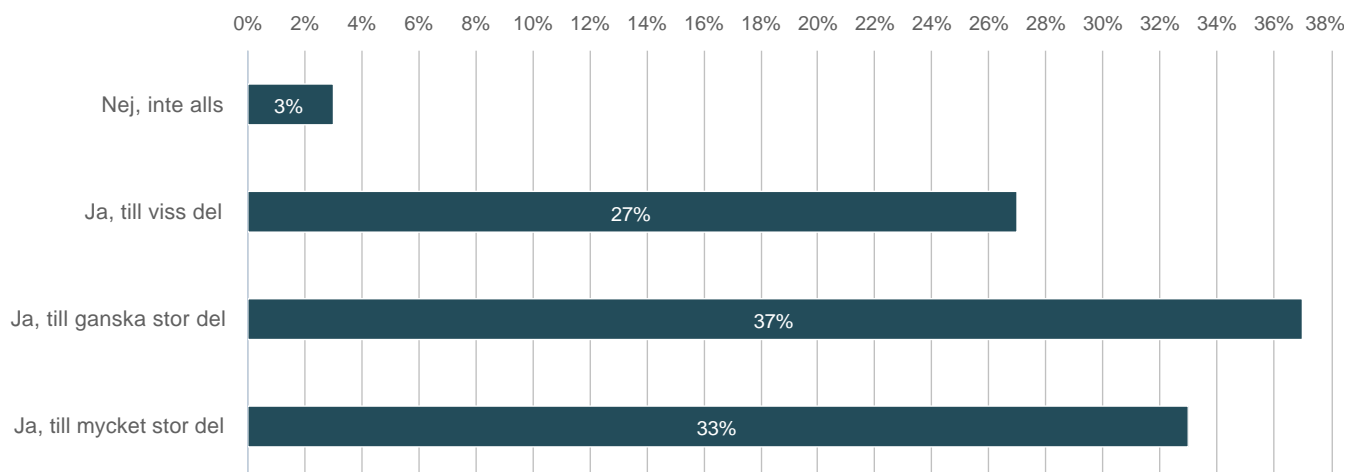

	n	Procent
Nej, inte alls	0	0%
Ja, till viss del	1	3,33%
Ja, till ganska stor del	15	50%
Ja, till mycket stor del	12	40%
Vet inte	2	6,67%

Medelvärde
3,5

7. Upplever du att informationen i SGUs yttranden var relevant utifrån era behov?

Antal svarande: 30

	n	Procent
Nej, inte alls	1	3,33%
Ja, till viss del	8	26,67%
Ja, till ganska stor del	11	36,67%
Ja, till mycket stor del	10	33,33%

Medelvärde

3

8. Ser ni i er organisation något alternativt stöd från SGU som skulle kunna ersätta remisser eller remissyttranden?

Antal svarande: 27

Svar
Nej
Nej, för vattenskyddsområden så ser jag inte något sådant alternativ idag.
Utveckla PM, som är kopplat till checklistor som gäller täktverksamhet
Möjligtvis erbjudande om utbildningskurser inom geologi och grundvattenfrågor som berör täkter. Men detta skulle inte kunna ersätta remissyttrandena då SGU yttrar sig i specifika ärenden. En utbildning skulle bara ge generell information.
Nej, krävs ofta yttrande i särskilt ärende förutom allmänna riktlinjer. Det ankommer alltid på de aktuella förutsättningar på den aktuella platsen och med de aktuella åtgärderna.
Ökade generella informationsinsatser samt tillgängliggörande av geodata.
Nej.
Vi använder oss redan av SGUs olika vägledning, GIS-underlag, hemsida m.m. men formella yttranden är nödvändiga i många av länsstyrelsens beslut. Däremot bör SGU definiera vilka ärenden som är av vikt (25 § FOM).
Vi har stort behov för den expertkunskap som SGU har. Möjligen kan rutiner utarbetas när vi behöver återkoppling inom olika betydande ärenden. Uppsala län har ett antal VSO som dels revideras men också helt nya
Nej. Vi behöver stöd från SGU i enskilda ärenden när det gäller vattenskyddsområden för grundvattentäkter eftersom vi saknar expertkompetensen.
Nej
I vissa fall kan stöd via telefon vara ett alternativ.
Nej, viktigt med yttranden som är plats-specifika och ställningstaganden i frågor och om platsen
Nej jag tycker det känns bra att vi kan få ta del av er expertis genom att skicka ärenden på remiss.
Det finns ju redan bra information på SGU:s hemsida, tex checklista för täkter vid ansökan. Men ofta vill man ju ändå ha input direkt för det aktuella ärendet.
Eftersom vi inte har MPD i vårt län är det inte vi som skickar remisser till er. Det sköter provningsmyndigheten (täkter). Svarar ej för VSO i detta svar.
Nej!
Till viss del GIS-material. Dock inte likvärdigt med yttrande från SGU.
Tillsynsvägledning/ kontaktperson för rådgivning.
Nej.
Svårt att säga. SGUs yttranden är mycket värdefulla, de utgör ofta ett viktigt stöd i processen med bildandet av vattenskyddsområde. T ex när en kommun inte förstår vikten av undersökningar/riskanalyser etc.
När det gäller vattenskyddsområden skulle telefonavstämning fungera lika bra
Vi ser inte direkt något alternativ i dagsläget. Möjligheten att själva kontakta SGU med förfrågningar kan förstås vara ett alternativ, men vi tror att vi då kan ha svårt att ställa de rätta frågorna.
Utökad och framförallt mera detaljerad berggrundskartering i länet
Ökad tillgänglighet för tillsynsvägledning inom SGU:s kompetensområde.
Nej. Som handläggare behöver jag expertbedömning från SGU om vso för grundvattentäkt är rätt avgränsat. Alternativet skulle vara mer utförliga grundvattenkartor som visar grundvattnets flödesriktning tydligare samt bedömning om flödes hastighet. De kartor vi har tillgång till i dagsläget är för generella.
Det är värdefullt att SGU som expertmyndighet är aktiva på Länsstyrelsens handläggarräffar och andra forum. SGUs checklista avseende ex. grustäkter och bergtäkter är viktiga för att i ett tidigt skede bestämma inriktning på MKBn. Detta bör dock ses som komplement till yttrandena i specifika ärenden.

9. Hur upplever du att er organisation skulle ha klarat sitt uppdrag utan SGUs yttranden?

Antal svarande: 29

Svar
Jag tror att vi i vissa fall skulle klarat det sämre. Frågan är svår!
Sämre, man missar möjligheten att få del av SGU:s yttranden i ärenden i andra län som haft liknande problemställningar man själv ställs inför. (Svår fråga)
Vi saknar spetskompetensen när det gäller speciellt geologi och grundvattenfrågor som berör täkter. Den kompetensen finns hos SGU. Det skulle bli stressigare för handläggare. Det går inte som handläggare att vara expert på alla områden.
Vi skulle bli tvingade att hantera frågan men regelrätt kompetens saknas. Hård belastning på den kompetens som finns.
Bra, mängden remisser skulle troligen kunna beskåras kraftigt och begränsas till de fall där man som handläggare verkligen känner att det är någon tveksamhet i utredningen eller dylikt som man behöver hjälp av någon med specialkompetens.
Det är av vikt att få yttranden från SGU, de är tungt vägande.
Uppdraget hade klarats men det är ett stöd att få SGUs yttranden
Vi är väldigt tacksamma för SGU som remissinstans och vill inte vara utan den. Vi har inte riktigt den kunskapen inom huset som ni besitter. Särskilt bra är det när man kan bolla specifika frågor med er.
Vi skulle klara våra uppdrag men kvaliteten skulle sjunka i framför allt svåra ärenden.
SGU är en viktig myndighet med stor kompetens inom grundvattenfrågor och länsstyrelsen har ett stort behov av yttrande från SGU.
Jag har bara jobbat ett halvt år med VSO och har inte själv hunnit skicka remiss till SGU än. Eftersom vi saknar hydrogeologisk expertis tycker jag att vi behöver stöd från SGU för att kunna utvärdera underlaget i relevanta ärenden och fatta rättssäkert beslut.
Dåligt.
Beslutsunderlagen får inte samma tyngd om synpunkter uteblir från en oberoende expertmyndighet som SGU.
Dåligt, yttrandena från SGU har stor vikt vid domstolsprövningarna för nya tillstånd. Påverka så att tiden för prövningar i ärenden skulle bli längre utan yttranden.
Jag som tills nyligen jobbat med tillsyn av torvtäkter ser det som ett stort tapp om jag inte hade möjlighet att inhämta synpunkter från er som sitter på expertkunskap vad gäller grundvattenfrågor.
Bra, men jag som handläggare tar ju till mig yttrande från SGU, skriver ni ett skarpt yttrande har man lättare att motivera ett beslut, det anser ju även MPD.
Viss minskat stöd och osäkerhet i beslut.
Betydligt svårare, SGU:s yttrande är till stor hjälp och väger tungt vid beslutsskrivning. Det är viktigt för kvaliteten i besluten.
Se tidigare svar.
mycket sämre och tagit längre tid
Hänger på möjligheten att få annat stöd i förfarandet, exempelvis rådgivning eller tillsynsvägledning.
Då jag ännu inte har skickat något på remiss till SGU är frågan svår att svara på. Men spontant tror jag att det finns stort behov av stöd, då min myndighet är liten.
Dåligt eftersom det tidigare inte var avsatt resurser till arbete med vattenskyddsområde.
Det råder delade meningar om det inom organisationen
Vi skulle klara av det, men vi skulle inte få samma kvalitet på våra beslut.
I mera komplexa ärenden så finns risken att vissa frågeställningar inte blir uppmärksammade. Beslut kan tas på felaktigt/bristfälligt underlag. När det sker personalbyten/nyanställningar är det viktigt att kunna bibehålla kunskapsåterföring från SGU
I princip använder vi oss inte av möjligheten att remittera till SGU idag. Svaren baseras delvis på de yttranden vi tagit del av i prövningar hos andra myndigheter. Svaret blir således att vi till stor del klarar oss utan SGU:s direkta stöd idag.
Inget vidare. SGU är expertmyndighet och ett remissutlåtande från SGU väger därför tungt som beslutsunderlag.
Tillståndsbeslutens kvalitet bygger i mångt och mycket på den input som ges från respektive remissinstans såsom expertmyndigheter, tillsynsmyndighet, Länsstyrelsen och andra organisationer. Det är flera delar i en prövning som måste belysas för att kunna göra en väl avvägd helhetsbedömning. Utan SGUs medverkan finns en risk att kvalitén på besluten blir lidande. I yttrandena tillhandahåller SGU värdefull geologisk information. Yttrandena har även en viktig och tung roll i frågor vad gäller exempelvis riksintressena och miljökvalitetsmålet grundvatten. Utan deltagande från SGU skulle det ställas högre krav på länsstyrelsen att bevaka dessa frågor vilket skulle innebära krav på ytterliga kompetenser och resurser, främst inom geologi.

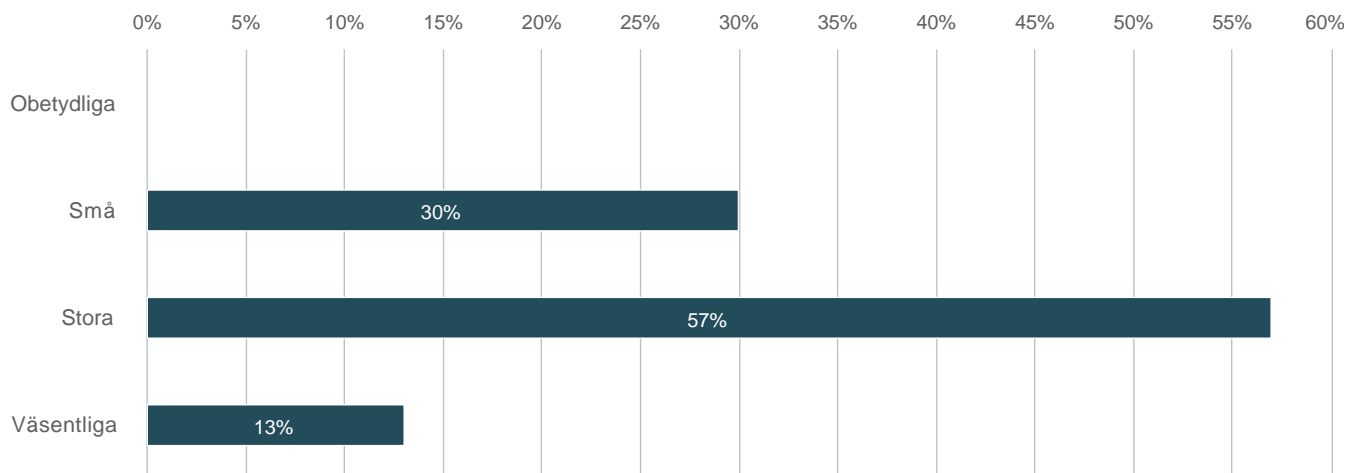
10. Vilken konsekvens tror du att det får om ni INTE erhåller yttrande från SGU när det gäller grus-, berg- och torvtäkter?

Antal svarande: 25

Svar
Det blir svåra att bedöma täkternas påverkan på grundvatten.
Sämre beslutsunderlag
Det blir fler gissningar om hur en brytning av berg skulle kunna påverka grundvattennivåerna tex. Fördelen med yttrandena som kommer från SGU är att de inte är generella yttranden, de är istället specifika för ärendet vilket är värdefullt för oss som handläggare.
Minskat specifikt underlag inför prövning. Torvlagen har upphört och numer ska nya ansökningar prövas enligt miljöfarlig verksamhet.
Till en början inga större konsekvenser, då vi har en god koll på vilka frågor ni yttrar er över och vilka svaren oftast kommer bli. Däremot är det ju så att i vissa fall kan ni ha uppgifter och kunskaper om geologin i området som är värdefulla i ärendet. Även bedömningarna av genomförda geologiska undersökningar är värdefulla. Vidare är det ju så att SGUs ställningstaganden i vissa frågor driver en utveckling, tex omställningen från naturgrus och utan yttranden i enskilda fall kommer sådan framtida styrning behöva ske på annat sätt.
Vi är dock inte MPD-län men inser att yttranden från SGU är tungt vägande i beslutsprocessen.
Konsekvensen kan bli att vi känner oss osäkra, för även om vi har viss kompetens är det alltid bra med stöd
Det vore olyckligt eftersom SGU granskar utifrån sitt sakområde och vi granskar utifrån flera sakområden och besitter alltså inte samma spetskompetens.
Sämre kvalitet i bedömning av t.ex. torvens kvalitet och påverkan på grundvatten och ev riksintresse för mineraler, men vi skulle troligen klara av att fatta beslut. En konsekvens kan även bli förlängd handläggningstid eftersom vi behöver läsa in oss skaffa kompetens på SGU:s expertområden.
Inom detta område svarar kollega. Jag gissar i de frågor nedan då jag inte har kompetensen inom området och det finns inget "vet ej" alternativ.
Risk för att tillstånd till grustäkter ges för att Länsstyrelsen inte har tillgång till samma underlag/kompetens som SGU har. Det skulle motverka att uppfylla naturgrusmålet.
Grundvattenfrågor som är väsentliga för prövningen blir kanske inte tillräckligt belysta.
Sämre bedömning av påverkan grundvattnet som vattenförekomst samt påverkan på vattentäkter och vattenskyddsområden (därigenom dricksvattenförsörjningen). Även om naturgrus går ersätta med annat material.
Se föregående fråga.
Beror på. Om man t.ex har tänkt att skriva ett avslag blir det ännu viktigare att motivera väl, och om stödet från SGU uteblir kan det vara så att gränsfallen tillstyrks istället, SGU är en viktig remissinstans. Chefer som kan tycka att om SGU inte sagt nåt då innebär detta att "här är inga problem"
Se tidigare svar.
Eftersom det medför ett mer begränsat underlag riskerar det att försämma kvaliteten på besluten. Det är bra för prövningens trovärdighet med utlåtande från expertmyndighet.
Mindre än för vattentäkter. vi skickar inte över ärendet rutinartat utan endast i särskilda fall.
sämre
separat svar från handläggare av grus-, berg och torvtäkt.
Länsstyrelsen i Blekinge har ingen prövning av tåkter, det hanteras av miljöprövningsdelegationen i Skåne. Vad gäller eventuella andra yttranden Blekinge kan ha behov av, hänvisar jag till fråga 9.
Vet inte. Jag jobbar inte med grus-, berg- och torvtäkter.
Särskilt för grus- och torvtäkter är risken stor att handläggningstiderna blir längre samt att tåkter öppnas som inte borde göra det.
Minskad genomlysning av frågor i ett nationellt och till viss del expertperspektiv.
Se svar punkt 9

11. Om ni INTE erhåller yttrande från SGU när det gäller grus-, berg- och torvtäkter hur stora skulle konsekvenserna då bli för samhället tror du?

Antal svarande: 23

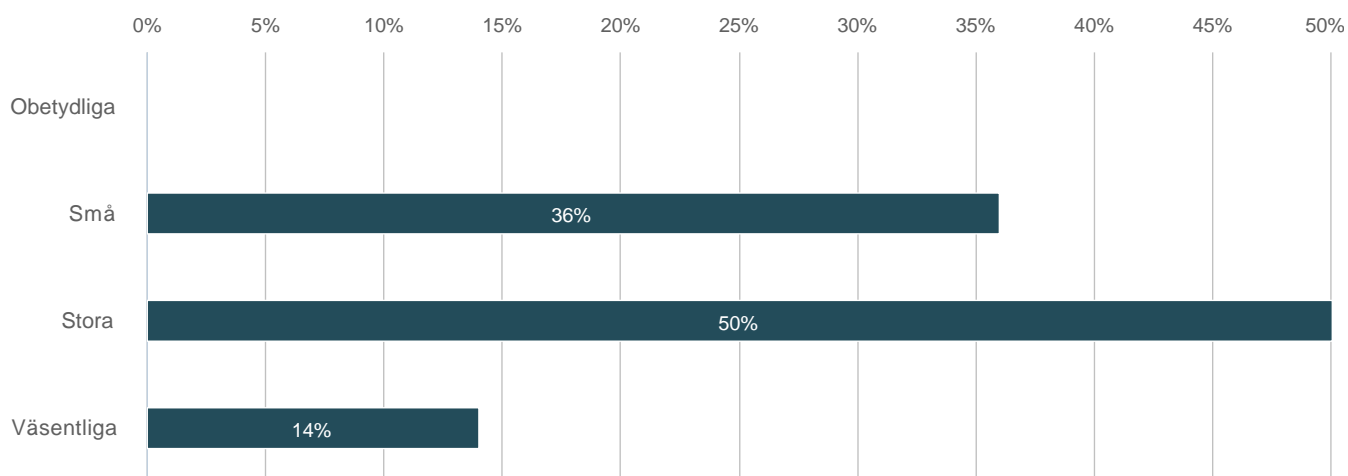

	n	Procent
Obetydliga	0	0%
Små	7	30,43%
Stora	13	56,52%
Väsentliga	3	13,04%

Medelvärde
2,83

12. Om ni INTE erhåller yttrande från SGU när det gäller grus-, berg- och torvtäkter hur stora skulle konsekvenserna då bli för den yttre miljön tror du?

Antal svarande: 22

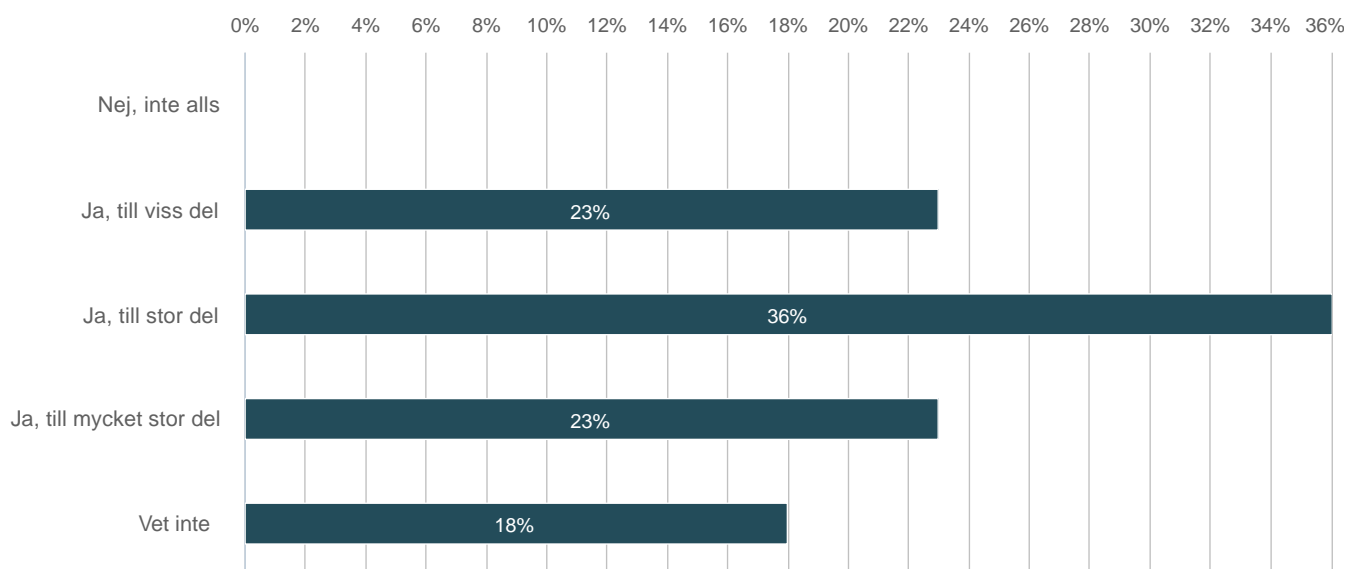

	n	Procent
Obetydliga	0	0%
Små	8	36,36%
Stora	11	50%
Väsentliga	3	13,64%

Medelvärde
2,77

13. Bidrog SGUs yttrande (för grus-, berg- och torvtäkter) till handläggningens kvalitet?

Antal svarande: 22

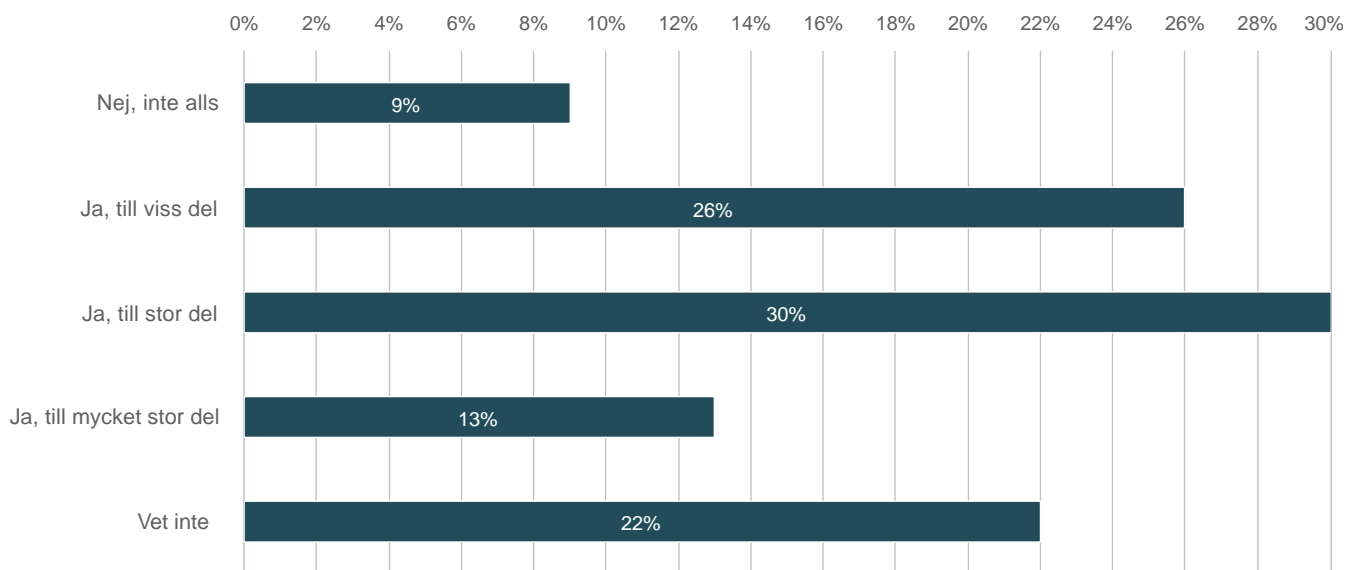

	n	Procent
Nej, inte alls	0	0%
Ja, till viss del	5	22,73%
Ja, till stor del	8	36,36%
Ja, till mycket stor del	5	22,73%
Vet inte	4	18,18%

Medelvärde
3,36

14. Bidrog SGUs yttrande (för grus-, berg- och torvtäkter) till handläggningens effektivitet?

Antal svarande: 23

	n	Procent
Nej, inte alls	2	8,7%
Ja, till viss del	6	26,09%
Ja, till stor del	7	30,43%
Ja, till mycket stor del	3	13,04%
Vet inte	5	21,74%

Medelvärde
3,13

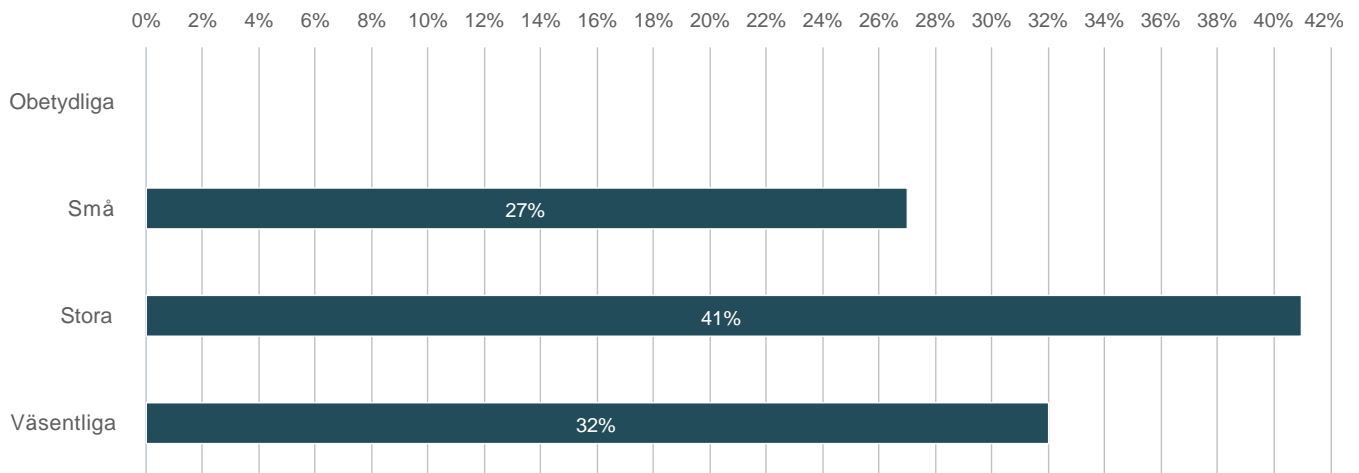
15. Vilken konsekvens tror du att det får om ni INTE erhåller yttrande från SGU när det gäller vattenskyddsområden?

Antal svarande: 25

Svar
Då det inte finns nåt annat alternativ till SGU så blir det svårare att bedöma fall där täktverksamhet berör vattenskyddsområden.
Sämre beslutsunderlag. Risken finns att områdesgränser för vattenskyddsområden blir felaktiga. I värsta fall drabbar det fastighetsägare negativt.
Mer begränsat underlag
Vet ej
Vi anser att SGUs yttranden är av stor vikt och har stor tyngd vid handläggning av vattenskyddsärenden.
Se ovan svaret på fråga 10r
Ej mitt sakområde.
Diskussioner om avgränsning hade dragit ut på tiden. Då detta nästan alltid kommer upp i vattenskyddssammanhang är risken stor att om inte SGU yttrar sig i Länsstyrelsens ärende måste SGU sannolikt istället yttra sig vid nästa instans.
En viktig pusselbit kommer då att saknas då SGU kommer in med en objektiv syn. Vi tror även att SGU har en bred erfarenhet genom att samtliga län använder SGU som part i olika ärenden och kunskapen genom detta är större hos SGU än enskilda län. SGU:s värderingar väger tungt i den mån vi använt oss av möjligheten att ställa frågor till SGU.
Risken ökar att vi missar fel/svagheter i underlaget eftersom vi saknar hydrogeologisk expertis. Konsekvensen blir att dricksvattenskyddet inte är anpassat till lokala förhållanden.
Grundvattenfrågor som är väsentliga för prövningen blir kanske inte tillräckligt belysta.
Längre handläggningstider Mindre välgrundade beslut
Detsamma som för torvtäkter.
Se tidigare svar.
Större än för täkter. Endast i vissa fall.
Eftersom det medför ett mer begränsat underlag riskerar det att försämra kvaliteten på besluten. Det är bra för prövningens trovärdighet med utlåtande från expertmyndighet.
mycket svårare att bibehålla kvalitet och ev längre handläggnings tid
Områden prioriteras kanske ner.
Större krav på samordning för länsstyrelsen, samla in SGUs synpunkter i lsts yttrande? Större krav på SGU som tillsynsmyndighet i form av rådgivning till LST.
Jag arbetar inte med vattenskyddsområden...
Underlaget kanske inte blir tillräckligt bra för att motivera föreskrifter.
Sämre beslutsunderlag, ffa gällande avgränsningar av zonindelning
Sämre beslut och vissa saker kan missas i bedömningarna.
Inte mitt arbetsområde
I värsta fall får en dricksvattentäkt ett otillräckligt skydd

16. Om ni INTE erhåller yttrande från SGU när det gäller vattenskyddsområden hur stora skulle konsekvenserna då bli för samhället tror du?

Antal svarande: 22

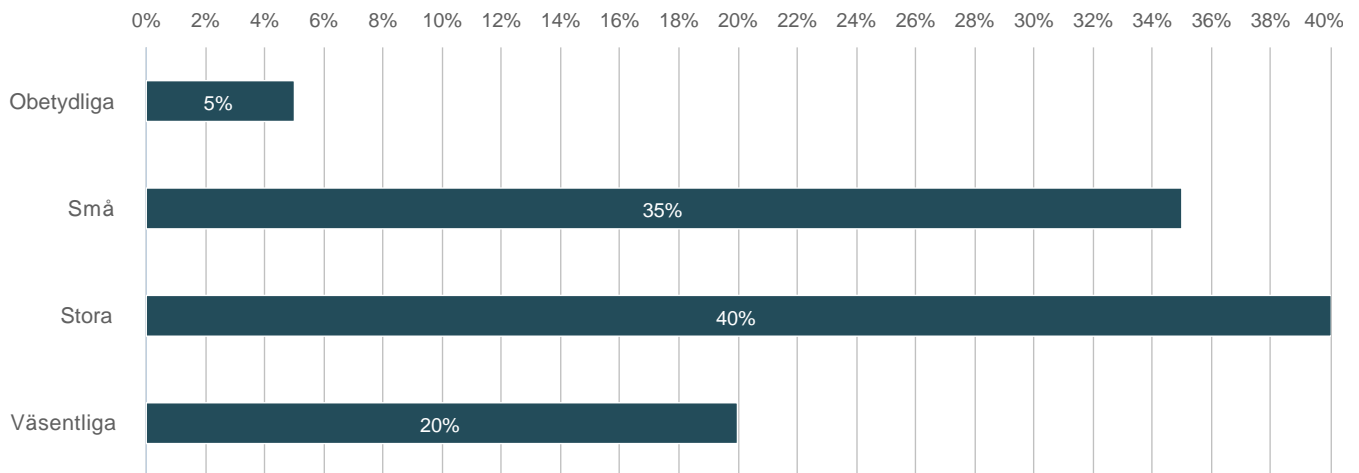
	n	Procent
Obetydliga	0	0%
Små	6	27,27%
Stora	9	40,91%
Väsentliga	7	31,82%

Medelvärde
3,05

17. Om ni INTE erhåller yttrande från SGU när det gäller vattenskyddsområden hur stora skulle konsekvenserna då bli för den yttre miljön tror du?

Antal svarande: 20

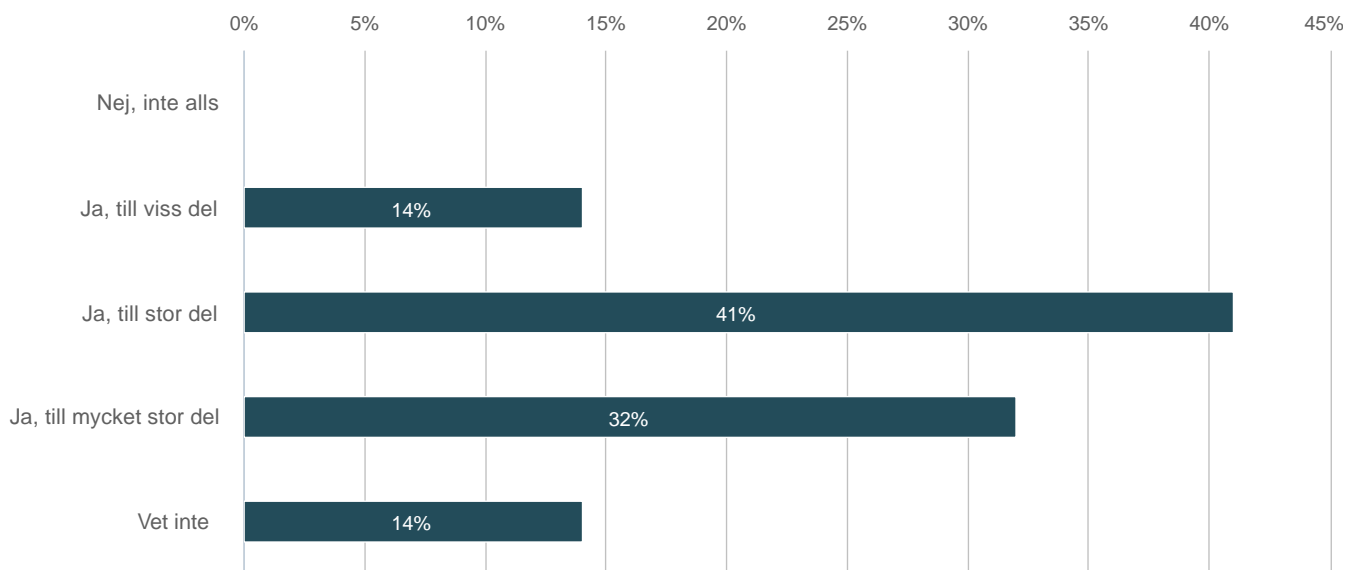

	n	Procent
Obetydliga	1	5%
Små	7	35%
Stora	8	40%
Väsentliga	4	20%

Medelvärde
2,75

18. Bidrog SGUs yttrande (för vattenskyddsområden) till handläggningens kvalitet?

Antal svarande: 22

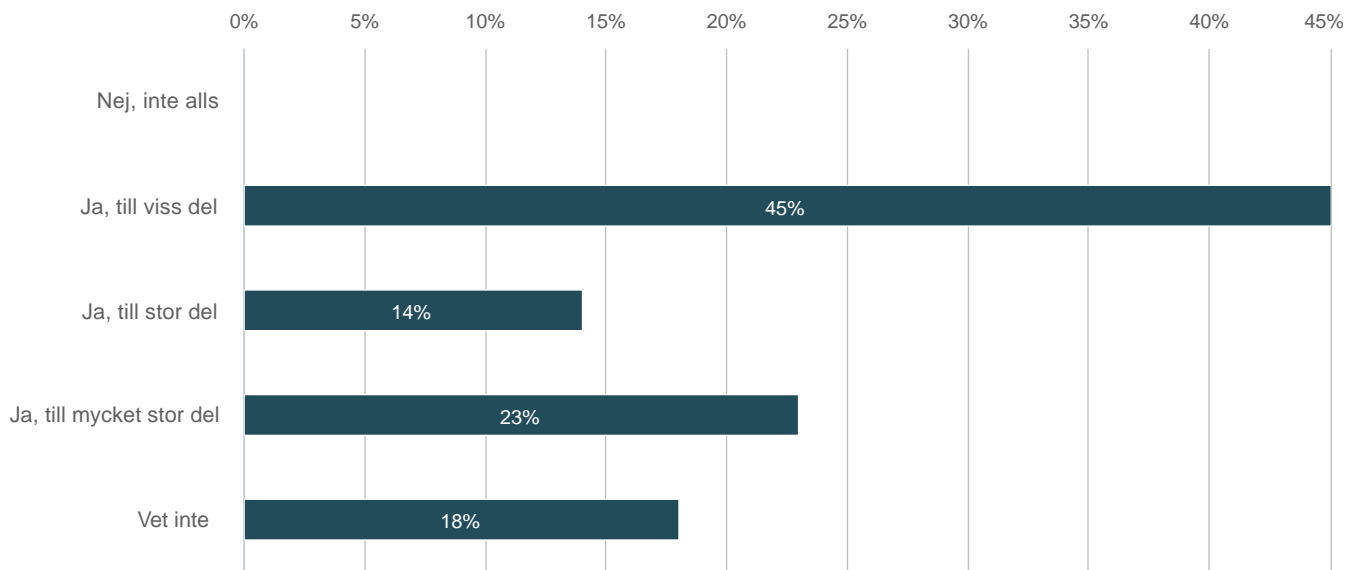

	n	Procent
Nej, inte alls	0	0%
Ja, till viss del	3	13,64%
Ja, till stor del	9	40,91%
Ja, till mycket stor del	7	31,82%
Vet inte	3	13,64%

Medelvärde
3,45

19. Bidrog SGUs yttrande (för vattenskyddsområden) till handläggningens effektivitet?

Antal svarande: 22

	n	Procent
Nej, inte alls	0	0%
Ja, till viss del	10	45,45%
Ja, till stor del	3	13,64%
Ja, till mycket stor del	5	22,73%
Vet inte	4	18,18%

Medelvärde

3,14